

Paper Code

BC-204

अनुक्रमांक:
निरीक्षकस्य हस्ताक्षरम्

पतञ्जलिविश्वविद्यालयः

परीक्षा - मईमासः - 2018

सहायकपाठ्यक्रमः (सत्रम् : द्वितीयम्)

संस्कृतम्

चतुर्थपत्रम्-वैदिकसिद्धान्तपरिचय

समयः - होरात्रयम्

अधिकतमाङ्काः - 75

अवधेयम् : इदं प्रश्नपत्रम् पञ्चसप्ततेः (७५) अङ्कानां वर्तते। प्रत्येकं खण्डे प्रदत्तानां निर्देशानामनुसरणपरस्समेव प्रश्नानां समाधानं कर्तव्यं। अङ्कविभाजनं प्रत्येकं खण्डस्य च पुरतः द्रष्टुं शक्यते।

खण्ड - "अ"

(आर्योद्देश्यरत्नमाला)

05 अङ्काः

(1X5=05)

प्रश्नः1- (क) केषाञ्चित् पञ्चानां शब्दानां परिभाषां लिखन्तु -
(1) प्रार्थना (2) सृष्टि (3) निमित्तकारण (4) यज्ञ
(5) गुरु (6) उपाङ्ग (7) अभावना

खण्ड - "ब"

(व्यवहारभानुः)

10 अङ्काः

(5X2=10)

प्रश्नः2- (क) द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ।

- (1) सत्यासत्यपरीक्षोपायानां व्याख्यानं कुर्वन्तु।
- (2) पण्डितस्य कानि लक्षणानि, प्रमाणसहितं प्रदर्शयन्तु।
- (3) ब्रह्मचर्यगुणानां प्रमाणानि प्रदाय व्याख्यानं कुर्वन्तु।
- (4) सत्पुरुषाणां लक्षणानि सप्रमाणं दीयन्ताम्।

खण्ड - "स"

(गोकुरुणानिधिः)

10 अङ्काः

(5X2=10)

प्रश्नः3- द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ।

- (1) गोरक्षाया लाभान् प्रदर्शयन्तु।
- (2) गोरक्षाया हानीलिखन्तु।

खण्ड - "द"
(सत्यार्थ प्रकाशः)

50 अङ्काः
(5X10=50)

प्रश्नः-4- केचन दश प्रश्नाः समाधेयाः।

1. अस्यमा, सविता, नारायण, स्वयम्भूः तथा च शुद्धः इत्येतेषां शब्दानां व्याख्यानं कुर्वन्तु।
2. गायत्रीमन्त्रं 'ओ३म्' सहितं व्याख्यायन्तु।
3. संन्यासग्रहणस्य का आवश्यकता? विवेचयन्तु।
4. प्राणायामविषयकप्रमाणान् सव्याख्यां व्याख्यायन्तु।
5. संन्यासिनां धर्मं ज्ञापयन्तु।
6. कनिष्ठमध्यमोत्तमान् ब्रह्मचर्यवर्गान् वर्णयन्तु।
7. 'नाविरतोदुश्चरितान्' तथा च 'परीक्ष्य लोकान्' इत्येतौ पूरयित्वा व्याख्यायन्तु।
8. 'दृष्टिपूतं न्यसेत्' तथा च 'सामृतैः पाणिभिः' इत्येतौ श्लोकौ पूरयित्वा व्याख्यानं कुर्वन्तु।
9. साहसिक पुरुषस्य विषये श्लोकद्वयं सव्याख्यानं लिखन्तु।
10. संन्यासो ब्राह्मणानां धर्मोऽथवा क्षत्रियादीनामपि, विवेचयन्तु।
11. 'आचार्यदिवो भव' इत्यस्योपरि संक्षिप्तनिबन्धं लिखन्तु।
12. तृतीयसमुल्लासे आचार्योपदेशानां केचन दश लिखन्तु।
13. आचाराचारविषयाणां द्वयोः श्लोकयोर् व्याख्यानं कुर्वन्तु।

-----X-----